

ADI-SOYADI:

NUMARASI:

İMZA:

Uyarılar:

- Sınav süresi 40 dakikadır.
- İlk 30 dakika sınav salonunu terk etmeyiniz.
- Sınav süresince mobil telefonlarınızı kapalı tutunuz.
- Ders notlarını içeren herhangi bir aracın sınav süresince kullanılması yasaktır.
- Sınavda 3 soru olup, her soru 35 puan değerindedir, toplam 105 puandır.
- Her soruyu altındaki boşluğa çözümlünüzü yazınız.
- Cevaplamaya istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz.
- Tam puan almak için yaptığınız işlemleri sınav kağıdında belirtmeniz gerekmektedir.
- Başarılar...

Prof. Dr. Birsen SAĞIR DUYAR, Prof. Dr. İlker ERYILMAZ

Soru No

Puan

1

2

3

Toplam

(a)

(b)

(a)

(b)

SORULAR

1) Stolz teoremini ifade ediniz ve $a_n = \frac{1+2+3+\dots+n}{11n^2}$ olmak üzere (a_n) dizisinin limitini bulunuz.

Stolz teoremi: $(x_n), (y_n)$ CİR iki dizi, (y_n) artan, $\lim_{n \rightarrow \infty} y_n = +\infty$

ve $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n - x_{n-1}}{y_n - y_{n-1}} = L$ limiti mevcut ise 0 zaman

$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{y_n} = L$ dir.

$x_n = 1+2+\dots+n$ ve $y_n = 11n^2$ olsun. $\forall n \in \mathbb{N}$ için $n^2 < (n+1)^2$ olduğundan (y_n) dizisi artandır. Ayrıca $\lim_{n \rightarrow \infty} y_n = \lim_{n \rightarrow \infty} 11n^2 = \infty$

ve $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n - x_{n-1}}{y_n - y_{n-1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(1+2+\dots+n) - (1+2+\dots+(n-1))}{11n^2 - 11(n-1)^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{11(2n-1)} = \frac{1}{22}$ olduğundan Stolz teoremi gereği $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{x_n}{y_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1+2+\dots+n}{11n^2} = \frac{1}{22}$ dir.

2) a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{7^n}{n!} = 0$ olduğunu gösteriniz.

$$0 < \frac{7^n}{n!} = \frac{\overbrace{7 \cdot 7 \cdot \dots \cdot 7}^{n \text{ tane}}}{1 \cdot 2 \cdot \dots \cdot n} = \frac{7^{13}}{13!} \cdot \frac{\overbrace{7 \cdot 7 \cdot \dots \cdot 7}^{n-13 \text{ tane}}}{14 \cdot 15 \cdot \dots \cdot n} = \frac{7^{13}}{13!} \cdot \left(\frac{7}{14} \right) \left(\frac{7}{15} \right) \dots \left(\frac{7}{n} \right) < \frac{1}{2}$$

$$< \frac{7^{13}}{13!} \left(\frac{1}{2} \right)^{n-13} = \frac{7^{13}}{13!} \left(\frac{1}{2} \right)^n \left(\frac{1}{2} \right)^{-13} = \frac{7^{13}}{13!} \cdot 2^{13} \cdot \left(\frac{1}{2} \right)^n$$

olduğundan $0 < \frac{7^n}{n!} < \frac{14^{13}}{13!} \left(\frac{1}{2} \right)^n$ dir. $\lim_{n \rightarrow \infty} 0 = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{1}{2} \right)^n = 0$

olduğundan sıkıştırma teoremi gereği $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{7^n}{n!} = 0$ dir.

2) b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \operatorname{sgn}(n^2 + 1)$ limitinin deęerini bulunuz.

$\forall n \in \mathbb{N}$ için $n^2 + 1 > 0$ olduğundan $\operatorname{sgn}(n^2 + 1) = 1$ dir.

Böylece $\lim_{n \rightarrow \infty} \operatorname{sgn}(n^2 + 1) = \lim_{n \rightarrow \infty} 1 = 1$ elde edilir.

3) (a_n) ve $(-a_n)$ dizileri verilmiştir. Aşağıdaki önermeleri ispatlayınız.

a) (a_n) artan dizi ise $(-a_n)$ azalan dizidir.

(a_n) artan dizi olsun. O halde $\forall n \in \mathbb{N}$ için $a_n \leq a_{n+1}$ dir.

Buradan $\forall n \in \mathbb{N}$ için $-a_{n+1} \leq -a_n$ yazılır. Bu ise $(-a_n)$ dizisinin azalan dizi olduğunu gösterir.

b) $(-a_n)$ dizisi üstten sınırlı ise (a_n) dizisi alttan sınırlıdır.

$(-a_n)$ dizisi üstten sınırlı olsun. O halde $\forall n \in \mathbb{N}$ için

$-a_n \leq M$ olacak şekilde $M \in \mathbb{R}$ sayısı vardır. Buradan

$\forall n \in \mathbb{N}$ için $a_n \geq -M$ yazılır. Bu ise (a_n) dizisinin $-M \in \mathbb{R}$

sayısı ile alttan sınırlı olduğunu gösterir.